

Безопасността на младия работещ – съвети към работодателите

Младите хора под 25-годишна възраст представляват следващата генерация на работната ни сила. Вашата роля е да им предоставите безопасно и продуктивно начало в трудовата дейност. Като работодател сте отговорен те да работят безопасно и трябва да осигурите добра система за управление на безопасността и здравето при работа, която да гарантира предпазване на всеки, който може да бъде увреден. Този лист факти предоставя съвети за Вашата роля. Други листове факти обхващат по-подробно законовите изисквания за предпазване на младите работещи и съвети към супервайзорите (ръководителите), към самите млади хора и техните родители.

Младите хора са особено изложени на риск, тъй като им липсва опит, обучение и информираност. Те се нуждаят от добър съвет, информация и надзор, както и от подходяща, безопасна и здравословна работа.

Резултати от лоша практика:

- Едно 17-годишно момиче изгуби част от пръста на ръката си още през първия час от започване на работа през ваканцията. Пръстите ѝ били премазани от машина във фурната, в която работела. Автоматичният предпазител е бил повреден, повредата е била съобщена, но не е имало програма за текуща поддръжка, момичето не е получило подходящ инструктаж на работното място за работа с машината и супервайзорът не е знаел, че тя работи на машината...
- Един 18-годишен стажант-механик почина 4 дни след като бе обхванат от пламъци. Помагал на началника си да изхвърлят в резервоар за отпадъци смес от бензин и нафта, когато бен-

зинът експлодирал. Учейки занаята той е бил много зависим от работодателя си по отношение на обучение, инструктаж на работното място и надзор, но собственикът на гаража оставил мерките по безопасност и здраве при работа на здравия разум на работещите.

И в двата случая фирмите са били разследвани и наказани за пропуските си в областта на безопасността и здравето при работа. Често срещани причини за увреждания на млади работещи са извършването на работи, за които не са обучени и инструктирани, недостатъчен контрол и използване на опасни машини или вещества. Според едно канадско изследване вероятността начинаещите млади и неопитни работещи да бъдат увредени през първите четири седмици от започване на работа е пет пъти по-голяма отколкото при останалите работещи (1).

Ползата от добра практика:

Освен спазването на закона, съществуват ясно изразени ползи от вниманието към безопасността и здравето на младите работещи.

- Доброто управление на безопасността е полезно за бизнеса и е характерно за всяка ефективно ръководена организация.
- Мерките за безопасност за младите работещи помагат за предпазването на всички работещи.
- Чрез подходящо обучение и образование на младите хора ще имате полза от тяхната енергия, ентузиазъм и желание да учат, като същевременно ще бъдат в безопасност на работното място.
- Добрият контрол ще ви помогне да прецените как се справят младите хора с работата и да следите ефективността на подготовката и обучението им.
- Репутацията ви на добър работодател ще помогне за привличане на качествени млади кандидати.

Оценка на риска, организация и превенция

Работодателите трябва да идентифицират опасностите и да извършват оценка на риска, за да определят специфичните за младите хора рискове и необходимите превантивни мерки (2). Ето защо оценката на риска и мерките, базирани на нея, трябва да обхванат и:

- задачите, които НЕ ТРЯБВА да се изпълняват от млади хора, ясно да се идентифицират забраните за ползване на определени машини и специфични работни процеси, ограничените за достъп зони и дейности, които могат да се извършват само при квалифицирано наблюдение и контрол;
- необходимост и мерки за контрол (виж по-долу "въвеждане на мерки за контрол");
- необходимите мерки за информация, обучение и квалификация (виж по-долу "обучение");

(1) http://www.iapa.ca/outreach_yw/yw_employer.asp

(2) Опасност е всяко нещо, което може да предизвика увреждане или заболяване. Рискът е вероятността това да се случи

- превенция срещу тормоз и сексуално;насилие;
- Мерки, отчитащи специалните изисквания за млади хора с увреждания или техни специфични нужди;
- Информирани на родителите и настойниците за рисковете и мерките за контрол;
- Връзка с организаторите на стажове за професионален опит, обучение и квалификация;
- Консултации с представителите на работещите и със самите младите работещи по отношение устройването на младите работещи.

Ако предлагате стажантски места на млади хора, трябва да им осигурите поне същата защита по отношение безопасността и здравето, както и на вашите собствени служители.

Под 18-годишна възраст

Ако наемате младежи под 18-годишна възраст, включително и стажанти за професионално обучение, придобиване на опит и квалификация, или такива на временна работа докато още учат в училище или колеж, се прилага специално законодателство, съдържащо ограничения по отношение експозицията на опасности и работното време. За повече подробности по отношение на задълженията ви за защита на младите работещи и специалните изисквания за тях, вижте Лист Факти "Защита на младите хора на работното място". За всички изисквания направете справка с националното законодателство.

Въвеждане на мерки за контрол

Работодателите трябва да въведат подходящи мерки за надзора на младите хора; например, някои работодатели определят наставници на младежите.

Супервайзорите трябва да имат необходимата подготовка за рисковете и мерките за контрол, свързани с работата на младите хора и да са информирани за всички ограничения на работата, която младите хора могат да извършват. Те трябва да са наясно с ролята си, какво се изисква от тях и как да изпълняват задълженията си. Освен това, трябва да имат достатъчно време и пълномощия, за да изпълняват контролните си задължения. Мерките трябва да включват:

- как да бъдат контролирани младите хора, включително нивото на надзор за различните задачи, идентифициране на работните операции, изискващи непрекъснат контрол и назначаване на лице, което да носи общата отговорност за младите хора;

- компетенциите, които трябва да има супервайзора и ролята му;
- обучение на супервайзорите относно ролята им и въпросите за безопасност и здраве при работа на младите хора;
- броят на подходящо обучените и компетентни супервайзори, заедно с имената на лицата, отговарящи за младите хора, включително стажантите;
- разпоредби за съобщаване от страна на супервайзорите за наличието на проблеми с безопасността на младите хора.

Обучение

Особено важно е младите хора да получат ефективно обучение за безопасността и здравето при работа още преди да са започнали изпълнението на работата, като се отдели достатъчно време за:

- специфичните опасности, свързани с конкретната им работа;
- общите опасности свързани с работното място по принцип;
- какво да правят, за да се предпазят;
- какво трябва да направят, ако считат, че нещо не е безопасно;
- кого да потърсят съвет;
- как да постъпят при аварийна или извънредна ситуация, при злополука или ако се нуждаят от първа помощ;
- отговорността им да сътрудничат с вас - работодателя по въпросите на безопасността.

Личният пример

Особено важно е да покажете личната си съпричастност към безопасността и здравето при работа, да създадете процедури (инструкции) и мерки, които да осъвременявате, да подчертавате, че опасните практики са недопустими и да се отзовавате веднага при изразено безпокойство относно безопасността и здравето при работа.

Допълнителна информация относно безопасността на младите хора има на уебсайта на Агенцията <http://ew2006.osha.eu.int/>. Съвети за превенцията и линкове към добра практика за специфични рискове и работни места има на адрес <http://osha.eu.int/>. Съвети може да получите и от националните институции, професионалните съюзи и организациите на работодателите.

Линкът към пълния текст на Директивата на Съвета 94/33/ЕС за защита на младите хора при работа е на адрес <http://osha.eu.int/data/legislation/18>.

Директивата постановява минималните изисквания, така че е необходимо да проверите цялостните изисквания на националното ви законодателство.

Повече информация за законодателството в тази област можете да намерите на адреси: <http://www.mlsp.government.bg> <http://osha.mlsp.government.bg>

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao, Spain

Тел.: (34) 944 79 43 60, факс (34) 944 79 43 83

E-mail: information@osha.eu.int